

Vammaisfoorumi ry
Handikappforum rf
Finnish Disability Forum

Vammaisfoorumin lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi

Vastaanottaja: Liikenne- ja viestintävaliokunta

Asia: HE 12/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi

Ajankohta: 25.3.2025 klo 12

[Vammaisfoorumi](#) on 28 valtakunnallisen vammaisjärjestön yhteistyöjärjestö, jonka tarkoituksena on YK:n vammaisten ihmisten oikeuksia koskevan sopimuksen mukaisesti edistää vammaisten ihmisten tasa-arvoa ja yhdenvertaisen osallistumisen mahdollisuuksia yhteiskunnassa. Vammaisfoorumi edustaa jäsenjärjestöjensä kautta noin 223 000 vammaista ja pitkäaikaissairasta ihmistä.

Vammaisfoorumi kiittää mahdollisuudesta antaa kirjallinen asiantuntijalausunto ja tulla liikenne- ja viestintävaliokunnan kuultavaksi hallituksen esityksestä mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi.

Esitys ei keskeisiltä osin ratkaise vammaisten henkilöiden turvallista ja esteetöntä liikumista.

Elinkeinovapaus ja vammaisten henkilöiden perusoikeudet

Elinkeinovapaus on perusoikeus, mutta sen toteuttaminen ei voi tapahtua toisten perusoikeuksien kustannuksella. Vammaisten henkilöiden oikeus turvalliseen ja esteettömään liikkumiseen on turvattu perustuslaissa, yhdenvertaisuuslaissa sekä Suomea sitovassa YK:n vammaissopimuksessa.

Nykyinen sähköpotkulautojen hallitseman pysäköinti ja puutteellinen sääntely rajoittavat tätä oikeutta, sillä väärin pysäköidyt sähköpotkulaudat estävät pääsyn julkisiin tiloihin, joukkoliikenteeseen ja esteettömille reiteille, mikä heikentää vammaisten henkilöiden yhdenvertaisia osallistumismahdollisuuksia yhteiskunnassa.

Perusoikeuksien toteutuminen edellyttää, että lainsäädäntö asettaa elinkeinovapaudelle rajoja, jotta muut perusoikeudet turvataan. Kevyiden sähköajoneuvojen käyttöä ja pysäköintiä on säänneltävä siten, että vammaisten henkilöiden liikkumisoikeus ja esteettömyys toteutuvat tosiasiallisesti.

Pysäköinti julkisella alueella

Nykyisin tieliikennelain 37 §:n 1 momentin mukaan ajoneuvoa ei saa pysäyttää eikä pysäköidä siten, että se vaarantaa turvallisuutta tai haittaa muuta liikennettä. Lisäksi

tieliikennelain 12 §:n mukaisesti kunta, kunnallinen pysäköinninvalvoja tai poliisi voi siirtää ajoneuvon, joka on jätetty tielle siten, että siitä aiheutuu vaaraa tai haittaa liikenteelle.

Siirtolain mukaan tämä voi tapahtua vasta 48 tunnin jälkeen, jolloin ajoneuvo on voinut merkittävästi haitata jalankulkijoita esimerkiksi estämällä poistumisen kiinteistöstä tai pääsyn julkiseen liikenteeseen. Jotta uudistuksella olisi asianmukainen vaikutus, tulisi jatkotoimenpiteenä muuttaa 48 tunnin sääntely kahteen tuntiin tai vastaavaan sääntelyyn, jolloin sillä olisi todellinen vaikutus.

Vaihtoehtoisesti kevyiden sähköajoneuvojen pysäköinti jalkakäytävälle tulisi kieltää poistamalla tieliikennelain 37 §:n 3 momentti, jonka mukaan jalkakäytävälle saa pysäköidä polkupyöriä, mopoja sekä kevyitä sähköisiä ajoneuvoja.

Esitys antaa kunnille mahdollisuuden säännellä kevyttä sähköliikennettä lupamenettelyn kautta, mutta se ei ratkaise näiden liikennevälineiden väärinpysäköintiä, mikä on ollut merkittävä haitta monille vammaisille henkilöille. On keskeistä huomioida, kuinka kevyiden sähköpotkulautojen väärinpysäköinti estää vammaisten henkilöiden vapaan liikkumisen sekä aiheuttaa fyysistä vahinkoa.

Yksittäinen sähköpotkulauta voi olla väärin pysäköitynä 48 tuntia, mutta kun kyseessä on toistuva ilmiö, tämä sääntely ei ratkaise varsinaista ongelmaa. Väärin pysäköity liikenneväline voi estää muiden väylää käyttävien kulun kokonaan. Lisäksi yksittäinenkin väärin pysäköity sähköpotkulauta voi aiheuttaa tapaturman, jonka seuraukset voivat olla pitkäaikaisia tai pysyviä. Tällöin kohtuullisuuden määritelmän lähtökohtana ei voi olla subjektiivinen näkökulma.

Yksityisalueiden valvonta

Nykyinen tieliikennelaki ei sääntele pysäköintiä yksityisillä alueilla, kuten taloyhtiöiden pihilla, rautatieasemilla tai matkakeskuksissa. Erityisesti rautatieasemat ja matkakeskukset on usein määritelty esteettömyyden erityistason kohteiksi.

Esitys ei riittävästi ratkaise kevyiden sähköpotkulautojen pysäköinnin ongelmia erityisesti rautatieasemien ja matkakeskusten yhteydessä, sillä näillä alueilla on usein useita yksityisiä kiinteistönomistajia. Tämä tarkoittaa, että sääntelyn taso voi vaihdella merkittävästi alueittain, mikä lisää vammaisten henkilöiden eriarvoisuutta. Tämä on ristiriidassa liikenne- ja viestintäministeriön (LVM) esteettömyysvision kanssa, jonka tavoitteena on luoda esteettömiä matkaketjuja kaikille matkustajille.

Muut huomiot

Esitetty sääntely ei kuitenkaan ratkaise kevyiden sähköajoneuvojen aiheuttamia ongelmia näillä alueilla, vaikka niillä väärinpysäköidyt kevyet sähköajoneuvot aiheuttavat usein suurimmat haitat.

Vammaisfoorumi pitää tärkeänä, että lainsäädäntöön lisätään kevyitä sähköajoneuvoja ja moottorilla varustettuja polkupyöriä (L1e-A) koskeva 15 vuoden ikäraja. Ikäraja on tarpeellinen, sillä lapset, joiden neurologinen kehitys ei ole vielä täysin kehittynyt, voivat aiheuttaa vaaraa muille. Lisäksi alle 15-vuotiaat eivät ole rikosoikeudellisesti vastuussa teoistaan.

Kannatamme Liikenneturvan esitystä suojakypärsääntelyn selkeyttämisestä.

Vammaisfoorumi ry

Veera Florica Rajala
puheenjohtaja

Anni Kyröläinen
pääsihteeri
p. 045 217 4936
anni.kyrolainen@vammaisfoorumi.fi